

WYDANIE 4

GWARANCJE BANKOWE I UBEZPIECZENIOWE

**Izabela Heropolitańska
Barbara Andrzejuk**

WYDANIE 4

GWARANCJE BANKOWE I UBEZPIECZENIOWE

**Izabela Heropolitańska
Barbara Andrzejuk**

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

PIKTOGRAMY

wskazują ważne elementy
książki i ułatwiają
ich odnalezienie

Ważne

Przykłady

Podstawa prawna
Kontekst prawny

Pytania
Zadania

Rozwiązania
Odpowiedzi

Stanowisko stron
Pogląd

Orzecznictwo

Literatura

Historia

Nowe przepisy

Stan prawny na 15 stycznia 2023 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Livia Śpiewak

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski

Poszczególne części napisały:

Izabela Heropolitańska – część I, II i IV

Barbara Andrzejuk – część III

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-344-9
4. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	21
---------------------	----

Część I Gwarancje

Rozdział 1

Zagadnienia wstępne	27
1. Wprowadzenie	27
2. Przepisy szczególne dotyczące gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	28

Rozdział 2

Charakter prawny gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	32
1. Ogólna charakterystyka gwarancji bankowej	32
1.1. Definicja gwarancji bankowej	32
1.2. Charakter prawny gwarancji bankowej	33
1.2.1. Gwarancja bankowa jako umowa	33
1.2.2. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pieniężne	34
1.2.3. Gwarancja bankowa jako własne zobowiązanie gwaranta	35
1.2.4. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie przyszłe	35
1.2.5. Gwarancja bankowa jako umowa losowa	36
1.2.6. Odpłatność umowy gwarancji bankowej	36
1.2.7. Abstrakcyjność gwarancji bankowej	37
1.2.8. Nieakcesoryjność gwarancji (samoistność)	39
1.2.9. Gwarancja bankowa jako zobowiązanie pisemne	40
1.2.10. Gwarancja bankowa jako zabezpieczenie	40
1.3. Gwarancja bankowa jako czynność bankowa	40
1.4. Rodzaje gwarancji bankowych	41
2. Ogólna charakterystyka gwarancji ubezpieczeniowej	41
2.1. Gwarancja ubezpieczeniowa jako czynność ubezpieczeniowa	41
2.2. Gwarancja ubezpieczeniowa jako umowa	42

2.3. Gwarancja ubezpieczeniowa jako umowa losowa	42
2.4. Abstrakcyjny i samoistny charakter gwarancji ubezpieczeniowej	43
2.5. Forma udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej	43

Rozdział 3

Podstawa udzielenia gwarancji bankowej	44
1. Zlecenie udzielenia gwarancji bankowej	44
2. Definicja i forma zlecenia udzielenia gwarancji bankowej	45
2.1. Pojęcie zlecenia	45
2.2. Forma zlecenia	46
2.2.1. Dopuszczalne formy zlecenia udzielenia gwarancji	46
2.2.2. Zlecenie w formie dokumentowej	46
2.2.3. Zlecenie w formie pisemnej	47
2.2.4. Zlecenie w formie elektronicznej	48
2.2.5. Zlecenie w formie pisemnej z datą urzędowo poświadczoną (datą pewną)	49
2.2.6. Zlecenie w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym	49
2.2.7. Zlecenie w formie aktu notarialnego	50
2.3. Zleceniobiorca	50
2.3.1. Bank przyjmujący zlecenie	50
2.3.2. Konsorcjum bankowe	52
2.3.2.1. Umowa bankowego konsorcjum gwarancyjnego	52
2.3.2.2. Treść umowy konsorcjum	53
2.3.2.3. Przyjęcie zlecenia udzielenia gwarancji w przypadku konsorcjum	55
2.3.3. Obowiązki banku przyjmującego zlecenie	56
2.3.3.1. Starania w celu udzielenia gwarancji	56
2.3.3.2. Data wpływu zlecenia	56
2.3.3.3. Udzielanie informacji	57
2.3.4. Uprawnienia banku przyjmującego zlecenie	58
2.3.4.1. Wynagrodzenie	58
2.3.4.2. Regulamin udzielania gwarancji	59
2.3.4.3. Utrata przez bank przyjmujący zlecenie pełnej zdolności do czynności prawnych	59
2.3.4.4. Odmowa wystawienia gwarancji	60
2.4. Bank, któremu zleceniobiorca powierzył wystawienie gwarancji (zastępca)	61
2.5. Zleceniodawca	61
2.5.1. Podmiot zlecający udzielenie gwarancji	61
2.5.2. Zgoda małżonka zleceniodawcy	64
2.5.3. Pełnomocnictwo do zlecenia udzielenia gwarancji	64
2.5.4. Zdolność kredytowa zleceniodawcy	66

2.5.5. Śmierć zleceniodawcy lub utrata przez niego zdolności do czynności prawnych	67
2.6. Treść zlecenia udzielenia gwarancji bankowej	68
2.6.1. Elementy zlecenia udzielenia gwarancji bankowej	68
2.6.2. Przykład zlecenia udzielenia gwarancji	70
3. Zawarcie umowy zlecenia udzielenia gwarancji	92
3.1. Oświadczenie banku o przyjęciu zlecenia	92
3.2. Umowa o udzielenie gwarancji	93
4. Związywanie banku treścią umowy zlecenia udzielenia gwarancji	96
5. Ustanie zlecenia	97

Rozdział 4

Podstawa udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej	99
---	-----------

Rozdział 5

Udzielenie gwarancji	100
1. Tryb udzielania gwarancji	100
1.1. Forma wystawienia gwarancji bankowej	100
1.2. Forma wystawienia gwarancji ubezpieczeniowej	102
1.3. Chwila wystawienia gwarancji	102
1.4. Przekazanie treści gwarancji beneficjentowi	102
1.5. Zawarcie umowy gwarancji bankowej	104
1.6. Liczba egzemplarzy gwarancji	105
2. Strony i uczestnicy stosunku gwarancyjnego	105
2.1. Strony stosunku gwarancyjnego	105
2.1.1. Trójkąt gwarancyjny	105
2.1.2. Beneficjent gwarancji	106
2.1.3. Gwarant	107
2.1.3.1. Pojęcie gwaranta	107
2.1.3.2. Konsorcjum bankowe	107
2.1.3.3. Zleceniodawca	108
2.2. Uczestnicy stosunku gwarancyjnego	109
2.2.1. Podmiot, za który jest udzielana gwarancja bankowa	109
2.2.2. Bank awizujący i bank rejestrujący	109
2.2.3. Bank pośredniczący w wykonaniu świadczenia gwarancyjnego	110
2.2.4. Bank, który powierzył innemu bankowi wystawienie gwarancji	111

Rozdział 6

Treść gwarancji bankowej	112
1. Zagadnienia wstępne	112
2. Elementy gwarancji	113
3. Przykład gwarancji bankowej	115

Rozdział 7

Zmiany gwarancji	169
1. Zmiany treści gwarancji	169
2. Sprostowanie treści gwarancji	171

Rozdział 8

Potwierdzenie gwarancji i regwarancja	173
1. Potwierdzenie gwarancji	173
2. Regwarancja (kontrgwarancja)	175
2.1. Charakter prawny regwarancji	175
2.2. Tryb wystawienia regwarancji	175
2.3. Przykład regwarancji	178
2.4. Przykład gwarancji zabezpieczonej regwarancją	181
2.5. Żądanie zapłaty od regwaranta	183

Rozdział 9

Promesa udzielenia gwarancji	185
---	-----

Rozdział 10

Zaginięcie gwarancji	187
-----------------------------------	-----

Rozdział 11

Przeniesienie praw z gwarancji	188
1. Dopuszczalność przelewu wierzytelności z gwarancji	188
2. Zawiadomienie gwaranta o przelewie wierzytelności z gwarancji	192
3. <i>Pactum de non cedendo</i>	192
4. Zgoda gwaranta na przelew wierzytelności z gwarancji	193
5. Przelew wierzytelności z gwarancji pod warunkiem	194
5.1. Przelew wierzytelności pod warunkiem rozwiązującym	194
5.2. Przelew wierzytelności pod warunkiem zawieszającym	195
6. Przelew wierzytelności z przyszłej gwarancji	195
7. Forma przelewu wierzytelności z gwarancji	196
8. Przykład umowy przelewu wierzytelności z gwarancji	197
8.1. Przykład umowy przelewu wierzytelności z gwarancji i umowy handlowej	197
8.2. Przykład umowy przelewu wierzytelności tylko z gwarancji	199
8.3. Przykład umowy przelewu na zabezpieczenie wierzytelności z gwarancji i umowy handlowej pod warunkiem rozwiązującym	201
8.4. Przykład umowy przelewu na zabezpieczenie wierzytelności tylko z gwarancji pod warunkiem rozwiązującym	203
8.5. Przykład umowy przelewu na zabezpieczenie wierzytelności z gwarancji i umowy handlowej pod warunkiem zawieszającym	206

Rozdział 12

Zmiana dłużnika, za którego była udzielona gwarancja	209
---	-----

Rozdział 13

Roszczenia z gwarancji	211
1. Charakter prawny odpowiedzialności banku-gwaranta	211
2. Zgłoszenie żądania zapłaty	211
2.1. Wejście gwarancji w życie	211
2.2. Osoba uprawniona do zgłoszenia żądania zapłaty	212
2.3. Forma żądania zapłaty i jego przekazania	213
2.4. Termin i miejsce złożenia żądania zapłaty	215
2.5. Wielokrotne żądania zapłaty	217
2.6. Dokumenty roszczeniowe	217
2.6.1. Oświadczenie beneficjenta	217
2.6.2. Dokumenty uzasadniające roszczenie	219
2.6.3. Umowa przelewu wierzytelności z gwarancji	222
2.6.4. Oryginał gwarancji	223
3. Zapłata sumy gwarancyjnej	223
4. Odmowa zapłaty	225
4.1. Obowiązek odmowy zapłaty	225
4.2. Uzasadnienie odmowy zapłaty	227
4.3. Zarzuty gwaranta przeciwko żądaniu beneficjenta	228
4.3.1. Rodzaj zarzutów przysługujących gwarantowi	228
4.3.2. Zarzuty dotyczące ważności zobowiązania gwaranta	228
4.3.3. Zarzuty wynikające z treści gwarancji	229
4.3.4. Zarzuty osobiste	229
4.3.5. Zarzut nadużycia gwarancji	230
5. Uprawnienia regresowe gwaranta wynikające z zapłaty sumy gwarancyjnej	230
6. Wygaśnięcie gwarancji	233
6.1. Przypadki wygaśnięcia gwarancji	233
6.2. Upływ terminu, na jaki została udzielona gwarancja	233
6.3. Wyplata całej sumy gwarancyjnej	234
6.4. Wykonanie zobowiązania wobec beneficjenta (gwarantariusza)	234
6.5. Zwrot dokumentu gwarancyjnego	234
6.6. Zwolnienie gwaranta ze wszystkich zobowiązań przez beneficjenta (gwarantariusza)	236
6.7. Przejęcie długu zabezpieczonego gwarancją lub jego odnowienie	240
6.8. Zmiana gwaranta	241
7. Przedawnienie roszczeń z gwarancji	241

Rozdział 14

Rodzaje gwarancji	242
1. Gwarancja należytego (dobrego) wykonania umowy	242
1.1. Przedmiot gwarancji należytego (dobrego) wykonania umowy	242
1.2. Gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie zobowiązania	243
1.2.1. Istota i cel gwarancji należytego wykonania zobowiązania	243
1.2.2. Przykłady gwarancji zabezpieczającej należyte wykonanie zobowiązania	246
1.2.2.1. Przykład gwarancji bezwarunkowej	246
1.2.2.2. Przykład gwarancji warunkowej	253
1.3. Gwarancja usunięcia wad	255
1.3.1. Istota i cel gwarancji usunięcia wad	255
1.3.2. Przykład gwarancji usunięcia wad	257
1.3.3. Gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie zobowiązania i usunięcia wad	263
1.3.3.1. Cel wystawienia gwarancji zabezpieczającej należyte wykonanie zobowiązania i usunięcia wad w jednym dokumencie	263
1.3.3.2. Przykład gwarancji zabezpieczającej należyte wykonanie zobowiązania i usunięcia wad	263
2. Gwarancja zabezpieczająca zapłatę	266
2.1. Gwarancja zabezpieczająca zapłatę za nabyte rzeczy lub usługi	266
2.1.1. Istota i cel gwarancji zabezpieczającej zapłatę za nabyte rzeczy lub usługi	266
2.1.2. Przykład gwarancji zabezpieczającej zapłatę za nabyte rzeczy lub usługi	267
2.2. Gwarancje zapłaty przewidziane w przepisach szczególnych	273
2.2.1. Gwarancja zapłaty za roboty budowlane	273
2.2.1.1. Gwarancja zapłaty za roboty budowlane wykonane przez wykonawcę	273
2.2.1.1.1. Pojęcie gwarancji zapłaty wykonawcy za roboty budowlane	273
2.2.1.1.2. Treść gwarancji zapłaty wykonawcy za roboty budowlane	275
2.2.1.2. Gwarancja zapłaty podwykonawcy za roboty budowlane	279
2.2.1.2.1. Pojęcie gwarancji zapłaty za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę	279
2.2.1.2.2. Treść gwarancji zapłaty za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę	280

2.2.1.2.3. Gwarancja zapłaty podwykonawcy za roboty budowlane	282
2.2.2. Gwarancja zapłaty przy prowadzeniu działalności związanej z wykorzystywaniem energii atomowej	284
3. Gwarancja zwrotu zadatku/zaliczki	285
3.1. Istota i cel gwarancji zwrotu zadatku	285
3.2. Przykład 1 gwarancji zwrotu zadatku	286
3.3. Przykład 2 gwarancji zwrotu zadatku	291
3.4. Istota i cel gwarancji zwrotu zaliczki	293
3.5. Przykład gwarancji zwrotu zaliczki	294
4. Gwarancja wypłaty zaliczki	297
4.1. Istota i cel gwarancji wypłaty zaliczki	297
4.2. Przykład gwarancji wypłaty zaliczki	298
5. Gwarancje przetargowe i aukcyjne (wadialne)	301
5.1. Gwarancja przetargowa (wadialna) dotycząca przetargu organizowanego na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego	301
5.1.1. Istota i cel gwarancji przetargowej	301
5.1.2. Przykład gwarancji przetargowej	302
5.2. Gwarancja aukcyjna (wadialna)	307
5.2.1. Istota i cel gwarancji aukcyjnej	307
5.2.2. Przykład gwarancji aukcyjnej	307
5.3. Gwarancja przetargowa oraz należytego wykonania umowy lub zapłaty	310
5.3.1. Cel wystawienia kilku gwarancji w jednym dokumencie	310
5.3.2. Przykład gwarancji przetargowej i zapłaty	311
5.3.3. Przykład gwarancji przetargowej i należytego wykonania umowy	315
5.4. Gwarancje wadialne przewidziane przez przepisy szczególne	318
5.4.1. Gwarancja przy przetargu na sprzedaż środków trwałych przez przedsiębiorstwo państwowe	318
5.4.2. Gwarancja przy przetargu na sprzedaż lasów, gruntów i innych nieruchomości znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych	319
6. Gwarancje udzielane na podstawie Prawa zamówień publicznych	320
6.1. Wprowadzenie	320
6.2. Gwarancja przetargowa wnoszona jako wadium przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego	320
6.2.1. Istota i cel gwarancji przetargowej wnoszonej jako wadium przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego	320
6.2.2. Forma gwarancji przetargowej wnoszonej jako wadium przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego	322
6.2.3. Przykład gwarancji przetargowej wnoszonej jako wadium przy ubieganiu się o udzielenie zamówienia publicznego	323

6.3. Gwarancja należytego wykonania umowy na podstawie przepisów	
Prawa zamówień publicznych	342
6.3.1. Istota i cel gwarancji należytego wykonania umowy	342
6.3.2. Forma gwarancji zabezpieczającej należyte wykonanie	
umowy	343
6.3.3. Przykład gwarancji zabezpieczającej należyte wykonanie	
umowy w sprawie zamówienia publicznego	343
6.3.4. Gwarancja zabezpieczająca należyte wykonanie umowy	
oraz wywiązanie się przez wykonawcę z zobowiązań z tytułu	
rękojmi lub gwarancji jakości	352
6.3.5. Gwarancja kaucyjna	353
6.3.6. Gwarancja zwrotu zaliczki	354
7. Gwarancja spłaty kredytu	354
7.1. Istota gwarancji spłaty kredytu	354
7.2. Przykład gwarancji spłaty kredytu	355
8. Gwarancja zapłaty rat leasingowych	362
8.1. Istota i cel gwarancji zapłaty rat leasingowych	362
8.2. Przykład gwarancji zapłaty rat leasingowych	363
9. Gwarancja zapłaty należności z tytułu umowy najmu	368
9.1. Istota i cel gwarancji zapłaty należności z tytułu umowy najmu	368
9.2. Przykład gwarancji zapłaty rat czynszu najmu	369
10. Gwarancja zapłaty akredytywy dokumentowej	374
10.1. Istota i cel gwarancji zapłaty akredytywy dokumentowej	374
10.2. Przykład gwarancji zapłaty akredytywy importowej	375
10.3. Treść gwarancji zapłaty akredytywy dokumentowej	376
11. Gwarancja otwarcia akredytywy dokumentowej importowej	379
11.1. Istota i cel gwarancji otwarcia akredytywy dokumentowej	
importowej	379
11.2. Przykład gwarancji otwarcia akredytywy dokumentowej	
importowej	380
11.3. Treść gwarancji otwarcia akredytywy dokumentowej	382
12. Gwarancja zapłaty weksla	383
12.1. Istota i cel gwarancji zapłaty weksla	383
12.2. Przykład gwarancji zapłaty weksla	384
13. Gwarancje „morskie”	393
13.1. Gwarancja konosamentowa	393
13.1.1. Istota gwarancji konosamentowej	393
13.1.2. Elementy gwarancji konosamentowej	394
13.2. Gwarancja w celu pokrycia odpowiedzialności z tytułu szkody	
spowodowanej zanieczyszczeniem olejami przewożonymi luzem	
drogą morską	396

13.3. Gwarancja zabezpieczająca zapłatę kar pieniężnych przez osobę, która naruszyła przepisy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej	397
13.4. Gwarancja w celu zwolnienia statku	399
14. Gwarancje związane z usługami turystycznymi	400
14.1. Gwarancja zabezpieczająca pokrycie roszczeń z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania przedsiębiorcy turystycznego	400
14.1.1. Istota i cel gwarancji zabezpieczającej pokrycie roszczeń z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania przedsiębiorcy turystycznego	400
14.1.2. Wzór formularza gwarancji	402
14.1.3. Wpłaty z gwarancji w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki lub przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych ...	410
14.2. Gwarancja w związku z wykonywaną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą w zakresie łowiectwa	411
15. Gwarancja zabezpieczająca wypłatę nagród uczestnikom gier hazardowych	412
15.1. Istota i cel gwarancji zabezpieczającej wypłatę nagród uczestnikom gier hazardowych	412
15.2. Gwarancja zabezpieczająca wypłatę nagród uczestnikom loterii	414
15.2.1. Istota i cel gwarancji zabezpieczającej wypłatę nagród uczestnikom loterii	414
15.2.2. Przykład gwarancji zabezpieczającej wypłatę nagród uczestnikom loterii	414
16. Gwarancje związane z ochroną środowiska	418
16.1. Gwarancja przewidziana w Prawie ochrony środowiska	418
16.2. Gwarancja przewidziana w ustawie o organizmach genetycznie zmodyfikowanych	418
16.3. Gwarancja przewidziana w ustawie o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów	419
16.4. Gwarancja przewidziana w ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	420
17. Gwarancja przewidziana w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie trybu i warunków postępowania towarowych domów maklerskich	422
18. Gwarancje celne	423
18.1. Gwarancja zapłaty długu celnego	423
18.1.1. Zabezpieczenie zapłaty długu celnego	423
18.1.2. Istota i cel gwarancji zapłaty długu celnego	424
18.1.3. Rodzaje gwarancji zapłaty długu celnego	425
18.1.4. Wzór gwarancji składanej jako zabezpieczenie generalne w operacjach celnych, innych niż procedura tranzytowa, dokonywanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	425

18.2. Gwarancja akcyzowa	434
18.2.1. Zabezpieczenie akcyzowe	434
18.2.2. Charakter prawny i cel gwarancji akcyzowej	435
18.2.3. Rodzaje gwarancji akcyzowej	436
18.2.3.1. Gwarancja zabezpieczająca jedno zobowiązanie podatkowe	436
18.2.3.1.1. Istota gwarancji dla jednego zobowiązania	436
18.2.3.1.2. Wzór gwarancji składanej jako zabezpieczenie akcyzowe dla zagwarantowania pokrycia jednego zobowiązania podatkowego	436
18.2.3.1.3. Wzór gwarancji składanej jako zabezpieczenie akcyzowe dla zagwarantowania pokrycia zobowiązania podatkowego i opłaty paliwowej	438
18.2.3.2. Gwarancja jako zabezpieczenie generalne i ryczałtowe. Istota zabezpieczenia generalnego	441
18.2.3.3. Gwarancja jako zabezpieczenie ryczałtowe	442
18.2.3.4. Wzór gwarancji składanej jako zabezpieczenie akcyzowe dla zagwarantowania pokrycia wielu zobowiązań podatkowych	443
18.2.3.5. Wzór gwarancji składanej jako zabezpieczenie akcyzowe dla zagwarantowania pokrycia wielu zobowiązań podatkowych i opłat paliwowych	446
18.2.4. Treść gwarancji akcyzowej	448
18.2.4.1. Beneficjent gwarancji	448
18.2.4.2. Zleceniodawca oraz osoba, za którą jest udzielana gwarancja	449
18.2.4.3. Gwarant	449
18.2.4.4. Suma gwarancyjna	450
18.2.4.5. Termin ważności gwarancji akcyzowej	451
18.2.4.6. Inne postanowienia nieprzewidziane we wzorcu gwarancji	451
18.2.5. Wygaśnięcie gwarancji akcyzowej	451
18.3. Gwarancje we wspólnej procedurze tranzytowej	452
18.3.1. Charakter prawny gwarancji we wspólnej/wspólnotowej procedurze tranzytowej	452
18.3.2. Istota i cel gwarancji w WPT	453
18.3.3. Rodzaje gwarancji w WPT	453

18.3.4. Wzory gwarancji w WPT	454
18.3.4.1. Wzór gwarancji pojedynczej	454
18.3.4.2. Wzór gwarancji pojedynczej w formie karnetu	458
18.3.4.3. Wzór gwarancji generalnej	460
18.3.5. Treść gwarancji w WPT	464
18.3.5.1. Beneficjent gwarancji	464
18.3.5.2. Osoba, za którą jest udzielona gwarancja	465
18.3.5.3. Gwarant	465
18.3.5.4. Suma gwarancyjna	465
18.3.5.5. Wskazanie zabezpieczanego rezultatu	466
18.3.5.6. Termin ważności gwarancji	466
18.3.5.7. Określenie czasu na dokonanie wypłaty przez gwaranta	466
18.3.5.8. Data wejścia w życie gwarancji	467
19. Gwarancja zabezpieczająca zwrot podatku od towarów i usług	467
19.1. Gwarancja zabezpieczająca zwrot podatku od towarów i usług (art. 87 ust. 2a u.p.t.u.)	467
19.1.1. Zasady zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie art. 87 ust. 2a u.p.t.u.	467
19.1.2. Przykład gwarancji zabezpieczającej zwrot podatku od towarów i usług (art. 87 ust. 2a u.p.t.u.)	469
19.2. Gwarancja zabezpieczająca zwrot podatku od towarów i usług (art. 87 ust. 5a u.p.t.u.)	471
19.2.1. Zasady zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie art. 87 ust. 5a u.p.t.u.	471
19.2.2. Przykład gwarancji zabezpieczającej zwrot podatku od towarów i usług (art. 87 ust. 5a u.p.t.u.)	472
20. Gwarancja zabezpieczająca posiadanie zdolności finansowej przez przewoźnika drogowego	474
20.1. Pojęcie zdolności finansowej przewoźnika drogowego	474
20.2. Przykład gwarancji zapłaty udzielonej za przewoźnika drogowego	476
21. Gwarancje zabezpieczające ochronę środków pieniężnych przez instytucje płatnicze i biura usług płatniczych	481
21.1. Zasady świadczenia usług płatniczych przez instytucje płatnicze i biura usług płatniczych	481
21.2. Gwarancja za instytucję płatniczą	482
21.3. Gwarancja za biuro usług płatniczych	483
21.3.1. Zasady dotyczące udzielania gwarancji	483
21.3.2. Przykład gwarancji należytego wykonania umowy	485
21.4. Gwarancja za dostawcę świadczącego wyłącznie usługę dostępu do informacji o rachunku	490

Rozdział 15**Gwarancje poddane jednolitym regułom dla gwarancji płatnych na żądanie**

(publikacja ICC nr 758)	491
1. Zastosowanie URDG 758	491
2. Poddanie gwarancji URDG 758	491
3. Charakter prawny gwarancji bankowej poddanej Jednolitym Regułom dla gwarancji płatnych na żądanie	492
3.1. Abstrakcyjność i nieakcesoryjność gwarancji	492
3.2. Pieniężny charakter gwarancji	492
3.3. Nieodwołalność gwarancji	492
3.4. Płatność na żądanie	492
4. Podstawa udzielenia gwarancji	492
5. Udzielenie gwarancji	493
5.1. Forma gwarancji	493
5.2. Strony i uczestnicy stosunku gwarancyjnego	493
5.3. Treść gwarancji i zlecenia	494
5.3.1. Elementy zlecenia i gwarancji wymagane przez Jednolite Reguły	494
5.3.2. Zleceniodawca	494
5.3.3. Beneficjent	494
5.3.4. Oznaczenie źródłowego stosunku umownego	494
5.3.5. Maksymalna kwota do zapłaty	495
5.3.6. Termin wygaśnięcia gwarancji	495
5.3.7. Warunki żądania zapłaty	495
5.3.8. Klauzula o obniżeniu sumy gwarancyjnej	496
5.3.9. Data wejścia w życie gwarancji	496
6. Zmiany gwarancji	496
7. Przeniesienie praw z gwarancji i przeniesienie wpływów	497
8. Roszczenia z gwarancji	497
8.1. Żądanie zapłaty	497
8.1.1. Definicja żądania zapłaty	497
8.1.2. Osoba uprawniona do zgłoszenia żądania zapłaty	498
8.1.3. Żądanie częściowe i żądania wielokrotne	498
8.1.4. Forma żądania zapłaty i jego przekazania	498
8.1.5. Termin i miejsce złożenia żądania zapłaty	499
8.2. Dokumenty roszczeniowe	499
8.3. Badanie żądania zapłaty	501
9. Zapłata sumy gwarancyjnej lub odmowa zapłaty	503
10. Wygaśnięcie gwarancji	504
11. Regwarancja	504
12. Prawo właściwe dla gwarancji lub regwarancji	505

Rozdział 16**Gwarancje poddane jednolitym regułom dla gwarancji płatnych na żądanie**

(publikacja ICC nr 458)	506
1. Zastosowanie URDG 458	506
2. Poddanie gwarancji URDG 458	506
3. Charakter prawny gwarancji bankowej poddanej URDG 458	507
3.1. Abstrakcyjność i nieakcesoryjność gwarancji	507
3.2. Pieniężny charakter gwarancji	507
3.3. Nieodwołalność gwarancji	507
3.4. Płatność na żądanie	507
4. Podstawa udzielenia gwarancji	508
5. Udzielenie gwarancji	508
5.1. Forma gwarancji	508
5.2. Strony i uczestnicy stosunku gwarancyjnego	508
5.3. Treść gwarancji	509
5.3.1. Elementy gwarancji wymagane przez URDG 458	509
5.3.2. Zleceniodawca	509
5.3.3. Beneficjent	509
5.3.4. Źródłowa transakcja wymagająca wystawienia gwarancji	510
5.3.5. Maksymalna kwota do zapłaty	510
5.3.6. Termin wygaśnięcia gwarancji	510
5.3.7. Warunki żądania zapłaty	510
5.3.8. Klauzula o obniżeniu sumy gwarancyjnej	511
5.3.9. Data wejścia w życie gwarancji	511
6. Przeniesienie praw z gwarancji	511
7. Roszczenia z gwarancji	511
7.1. Odpowiedzialność gwaranta i strony zlecającej	511
7.2. Zgłoszenie żądania zapłaty	512
7.2.1. Osoba uprawniona do zgłoszenia żądania zapłaty	512
7.2.2. Forma żądania zapłaty i jego przekazania	512
7.2.3. Termin i miejsce złożenia żądania zapłaty	513
7.2.4. Dokumenty roszczeniowe	513
8. Zapłata sumy gwarancyjnej	514
9. Wygaśnięcie gwarancji	515
10. Prawo właściwe dla gwarancji lub regwarancji	516

Część II**Poręczenia i awale****Rozdział 1**

Zagadnienia wstępne	519
1. Wprowadzenie	519
2. Przepisy szczególne dotyczące poręczeń i awali	520

Rozdział 2

Poręczenie wekslowe (awal)	521
1. Warunki awalizowania weksła	521
2. Forma poręczenia wekslowego	522
3. Deklaracja do weksła <i>in blanco</i>	523
4. Charakter odpowiedzialności banku jako awalisty	524
5. Zapłata za weksel przez awalistę	524

Rozdział 3

Poręczenie	525
1. Zasady udzielania poręczenia	525
2. Forma poręczenia	525
3. Rodzaje poręczeń, jakie mogą być udzielane	525
4. Treść poręczenia	526
5. Charakter odpowiedzialności poręczyciela	527
6. Obowiązki beneficjenta poręczenia	528
7. Obowiązki i prawa poręczyciela	529
8. Zapłata zobowiązania przez poręczyciela	529
9. Wygaśnięcie zobowiązania poręczyciela	530
10. Potwierdzenie poręczenia	530
11. Zlecenie udzielenia kredytu	531

Rozdział 4

Różnice między poręczeniem, awalem i gwarancją	532
1. Różnica między poręczeniem a poręczeniem wekslowym	532
2. Różnice między poręczeniem a gwarancją	533
3. Różnice i podobieństwa między gwarancją a poręczeniem wekslowym	533

Część III**Akredytywa *standby*****Rozdział 1**

Zagadnienia wstępne	537
----------------------------------	-----

Rozdział 2

Przepisy dotyczące akredytyw	540
---	-----

Rozdział 3

Charakterystyka akredytywy <i>standby</i>	543
1. Definicja akredytywy	543
2. Rodzaje akredytyw dokumentowych	545
3. Przedmiot akredytywy <i>standby</i>	546
4. Akredytywa dokumentowa jako czynność bankowa	546

Rozdział 4	
Otwarcie akredytywy <i>standby</i>	547
Rozdział 5	
Rodzaje akredytyw <i>standby</i>	551
Rozdział 6	
Przykłady akredytyw <i>standby</i>	552
Rozdział 7	
Potwierdzenie akredytywy <i>standby</i>	565
Rozdział 8	
Realizacja akredytywy <i>standby</i>	567
Rozdział 9	
Konwencja ONZ dotycząca niezależnych gwarancji i akredytyw <i>standby</i>	570
1. Tekst angielski konwencji	570
2. Tłumaczenie konwencji na język polski	580

Część IV Orzecznictwo i bibliografia

1. Orzecznictwo sądowe dotyczące gwarancji bankowych	593
1.1. Cechy charakterystyczne gwarancji	593
1.1.1. Ogólne	593
1.1.2. Gwarancja jako umowa	594
1.1.3. Gwarancja jako umowa jednostronnie zobowiązująca	595
1.1.4. Gwarancja jako umowa pisemna	596
1.1.5. Abstrakcyjność gwarancji	596
1.1.6. Nieakcesoryjność gwarancji	599
1.1.7. Umowa o charakterze losowym	601
1.1.8. Odpłatność umowy gwarancyjnej	601
1.2. Przedmiot gwarancji	602
1.3. Gwarancja bezwarunkowa i warunkowa	602
1.4. Odpowiedzialność gwaranta	604
1.4.1. Obowiązek zapłaty kwoty gwarancyjnej	604
1.4.2. Przesłanki odpowiedzialności gwaranta	606
1.4.3. Odmowa zapłaty sumy gwarancyjnej	606
1.4.4. Termin ważności gwarancji	608
1.5. Przedawnienie roszczeń z gwarancji	608

2. Orzecznictwo Zespołu Arbitrów przy Urzędzie Zamówień Publicznych i Krajowej Izby Odwoławczej dotyczące gwarancji wadialnych (przetargowych)	609
2.1. Ogólne	609
2.1.1. Istota wadium	609
2.1.2. Gwarancja jako umowa	610
2.1.3. Gwarancja jako umowa jednostronnie zobowiązująca	611
2.1.4. Abstrakcyjność gwarancji	611
3. Wykładnia zapisów zawartych w gwarancji podlega wykładni językowej z uwagi na abstrakcyjny charakter tego dokumentu	613
3.1. Gwarancja bezwarunkowa i warunkowa	613
3.2. Przedmiot gwarancji	615
3.3. Wystawienie gwarancji	618
3.3.1. Forma gwarancji	618
3.3.2. Treść gwarancji	619
3.3.3. Uzupelnienie treści gwarancji	621
3.4. Osoba składająca gwarancję	622
3.4.1. Zasady ogólne	622
3.4.2. Konsorcjum	622
3.5. Okres obowiązywania gwarancji	624
3.5.1. Wniesienie wadium	624
3.5.2. Termin ważności gwarancji	624
3.5.3. Zatrzymanie wadium	627
4. Orzecznictwo sądowe dotyczące akredytywy dokumentowej	628
5. Bibliografia	631
Skorowidz rzeczowy	635

jestr jest jawny, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres, pod którym jest wykonywana działalność gospodarcza, adresu e-mail i numeru telefonu (art. 24 ust. 6 u.i.t.u.t.).

Gwarant może zażądać, aby przedsiębiorca turystyczny złożył mu kopię zaświadczenia o wpisie do rejestru w formie papierowej lub elektronicznej.

Przedsiębiorca turystyczny wpisywany jest do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Przedsiębiorców Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych prowadzonej w systemie teleinformatycznym. Zasady prowadzenia ewidencji reguluje rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z 1.03.2018 r. w sprawie Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Przedsiębiorców Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych³⁵⁸.

Dla każdego przedsiębiorcy turystycznego wpisanego do Ewidencji prowadzi się odrębnie księgę ewidencyjną oraz opatruje się indywidualnym numerem (§ 4 ust. 1 powyższego rozporządzenia).

Księga ewidencyjna składa się z trzech działów, w których są wpisywane:

- 1) w dziale pierwszym – informacje dotyczące przedsiębiorcy, w tym numer ewidencyjny, numer rejestrowy, firma, siedziba i adres przedsiębiorcy, przedmiot działalności objętej wpisem do rejestru, zasięg terytorialny wykonywanej działalności, zakres i rodzaj wykonywanej działalności;
- 2) w dziale drugim – informacje o formie zabezpieczenia finansowego, a w przypadku posiadania zabezpieczenia finansowego w formie gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia na rzecz klientów – również informacje o podmiocie udzielającym zabezpieczenia finansowego;
- 3) w dziale trzecim – informacje dotyczące wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru oraz zakazu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru, wszczęcia postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru, zawieszenia, przedłużenia zawieszenia i wznowienia wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru wraz z datami tych zdarzeń.

Przedsiębiorca turystyczny jest zobowiązany posiadać zabezpieczenie finansowe na wypadek swojej niewypłacalności. W szczególności może to być gwarancja bankowa lub ubezpieczeniowa.

Według art. 7 ust. 5 u.i.t.u.t. obowiązek posiadania zabezpieczenia finansowego dotyczy całego okresu wykonywania działalności przez przedsiębiorcę turystycznego. Odnosi się to również do gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych. Brak ciągłości

³⁵⁸ Dz.U. poz. 518.

zabezpieczenia stanowi o rażącem naruszeniu warunków wykonywania działalności przez przedsiębiorcę turystycznego (art. 31 pkt 1 u.i.t.u.t.)³⁵⁹.

14.1.2. Wzór formularza gwarancji

Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z 27.12.2017 r. w sprawie wzorów umowy o turystyczny rachunek powierniczy, formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróży³⁶⁰ wprowadziło wzorce gwarancji. Wzór formularza gwarancji bankowej stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia, a gwarancji ubezpieczeniowej – załącznik nr 3 do rozporządzenia.

GWARANCJA BANKOWA³⁶¹

**w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki
lub przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych
nr ...
z dnia⁽¹⁾**

§ 1

..... zwany dalej „Gwarantem”⁽²⁾,
(podmiot udzielający gwarancji³⁶²)
reprezentowany przez:,
działając na zlecenie⁽³⁾
(podmiot zlecający udzielenie gwarancji³⁶³ – organizator turystyki lub przedsiębiorca ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych),
zwanego dalej „Zleceniodawcą”, reprezentowanego przez:,
zobowiązuje się, na wypadek niewypłacalności Zleceniodawcy stwierdzonej zgodnie z § 8 niniejszej gwarancji bankowej³⁶⁴, zwanej dalej „Gwarancją”, bezwarunkowo i niezwłocznie do⁽⁴⁾:

³⁵⁹ Por. wyrok NSA w Warszawie z 20.11.2002 r., I SA 2287/02, LEX nr 157941, oraz wyrok WSA w Warszawie z 9.05.2005 r., VI SA/Wa 1102/04, LEX nr 166082, zapadłe na tle art. 5 ust. 3 nieobowiązującej ustawy z 29.08.1997 r. o usługach turystycznych, według którego obowiązek posiadania gwarancji lub umowy ubezpieczenia dotyczył całego okresu wykonywania działalności turystycznej, czyli tak samo, jak to jest pod rządami ustawy obecnie obowiązującej.

³⁶⁰ Dz.U. poz. 2497.

³⁶¹ W gwarancji ubezpieczeniowej jej tytuł brzmi „GWARANCJA UBEZPIECZENIOWA”.

³⁶² W gwarancji ubezpieczeniowej ten fragment brzmi „podmiot udzielający gwarancji ubezpieczeniowej”.

³⁶³ W gwarancji ubezpieczeniowej ten fragment brzmi „podmiot zlecający udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej”.

³⁶⁴ W gwarancji ubezpieczeniowej zamiast „gwarancji bankowej” jest „gwarancji ubezpieczeniowej”.

- 1) zapłaty kwoty niezbędnej na pokrycie kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu do kraju, obejmujących w szczególności koszty transportu i zakwaterowania, w tym także, w uzasadnionej wysokości, koszty poniesione przez podróżnych, w przypadku gdy Zleceniodawca, wbrew obowiązкови, nie zapewnia tej kontynuacji lub tego powrotu;
- 2) zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub każdą opłaconą usługę przedsiębiorcy ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych, w przypadku gdy z przyczyn dotyczących Zleceniodawcy lub osób, które działają w jego imieniu, impreza turystyczna lub którakolwiek opłacona usługa przedsiębiorcy ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych nie została lub nie zostanie zrealizowana;
- 3) zwrotu części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną odpowiadającą części imprezy turystycznej lub za każdą usługę opłaconą przedsiębiorcy ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych odpowiadającą części usługi, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących Zleceniodawcy lub osób, które działają w ich imieniu.

§ 2

Beneficjentem Gwarancji jest⁽⁵⁾:

- 1) Marszałek Województwa, zwany dalej „Marszałkiem Województwa”, w zakresie realizacji zadania, o którym mowa w art. 14 ustawy z 24.11.2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 511 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”;
- 2) każdy podróżny, który zawarł umowę ze Zleceniodawcą w okresie obowiązywania Gwarancji.

§ 3

1. Górną granicą odpowiedzialności Gwaranta z tytułu Gwarancji jest kwota złotych (słownie: złotych 00/100), zwana dalej „Sumą Gwarancji”, co stanowi równowartość kwoty euro (słownie: euro) przeliczonej przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym Gwarancja została wystawiona, to jest w dniu (1 euro = zł)⁽⁶⁾.
2. Gwarant oblicza wysokość Sumy Gwarancji na podstawie dokumentów dostarczonych przez Zleceniodawcę, zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy.
3. Zleceniodawca odpowiada za dostarczenie prawdziwych i kompletnych danych, stanowiących podstawę wyliczenia wysokości Sumy Gwarancji przez Gwaranta.
4. Każda wypłata z Gwarancji odpowiednio zmniejsza odpowiedzialność Gwaranta z tytułu Gwarancji – aż do wyczerpania Sumy Gwarancji. Dotyczy to również wypłaty dokonanej przez Gwaranta Marszałkowi Województwa w formie zaliczki prze-

widzianej w § 6 ust. 5, chyba że Marszałek Województwa dokonał zwrotu tej zaliczki.

§ 4

1. Gwarancja obowiązuje od dnia do dnia⁽⁷⁾
2. Gwarancja obejmuje ochroną wszystkie umowy o udział w imprezie turystycznej w rozumieniu art. 4 pkt 3 ustawy oraz umowy o powiązane usługi turystyczne w rozumieniu art. 4 pkt 5 tej ustawy, zawarte przez Zleceniodawcę z podróżnymi, w okresie obowiązywania Gwarancji, chociażby ich wykonanie nie nastąpiło w tym okresie.

§ 5⁽⁴⁾

W granicach Sumy Gwarancji Gwarancją objęte są wszystkie należności, o których mowa w § 1, w tym powstałe w wyniku umyślnego działania lub zaniechania, lub na skutek rażącego niedbalstwa Zleceniodawcy lub osób działających w jego imieniu.

§ 6

1. Do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, są upoważnieni Marszałek Województwa lub jednostka upoważniona przez niego, stosownie do art. 14 ust. 2 ustawy.
2. Wypłata z Gwarancji z tytułu określonego w § 1 pkt 1 nastąpi bezwarunkowo i niezwłocznie po otrzymaniu każdorazowej dyspozycji Marszałka Województwa lub upoważnionej przez niego jednostki, skierowanej do Gwaranta na piśmie pod rygorem nieważności dyspozycji. Kopię dyspozycji Marszałek Województwa przekazuje drogą elektroniczną lub faksem, a oryginał niezwłocznie przesyła Gwarantowi.
3. Dyspozycja wypłaty z tytułu określonego w § 1 pkt 1 zawiera:
 - 1) wskazanie numeru Gwarancji, nazwy podmiotu zlecającego jej udzielenie oraz podstawy prawnej dyspozycji wypłaty;
 - 2) oświadczenie Marszałka Województwa o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w § 1, upoważniających do dyspozycji wypłaty z Gwarancji;
 - 3) oświadczenie Marszałka Województwa o wysokości kwoty niezbędnej na pokrycie kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1;
 - 4) wskazanie rachunku bankowego, na który ma nastąpić wypłata z Gwarancji.
4. Postanowienia ust. 3 pkt 3 i 4 nie mają zastosowania, jeżeli czynności związane z zapewnieniem pokrycia kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu do kraju, obejmujących w szczególności koszty transportu i zakwaterowania, w tym także w uzasadnionej wysokości koszty poniesione przez podróżnych, w przypadku gdy Zleceniodawca, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tej kontynuacji lub tego powrotu, wykonuje Gwarant na podstawie pisemnego pełnomocnictwa otrzymanego od Marszałka Województwa.

5. Wpłata kwoty niezbędnej na pokrycie kosztów, o których mowa w § 1 pkt 1, nastąpi w formie zaliczki niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania kopii dyspozycji wypłaty przesłanej drogą elektroniczną.
6. Marszałek Województwa przedstawia Gwarantowi pisemne rozliczenie otrzymanej zaliczki w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty, pod rygorem obowiązku zwrotu zaliczki.

§ 7

1. Gwarant w każdym przypadku niewypłacalności Zleceniodawcy przyjmuje zgłoszenia od podróżnych zgodnie z art. 16 i 17 ustawy.
2. Weryfikacja zgłoszeń podróżnych oraz wypłata z Gwarancji następuje w trybie określonym w art. 18–21 ustawy.
3. Za prawidłowe rozliczenie środków z Gwarancji odpowiada Gwarant.
4. Administratorami danych osobowych uzyskanych w związku z wykonywaniem Gwarancji są Gwarant i Zleceniodawca, którzy zobowiązują się do szczególnej staranności w celu ochrony interesów podróżnych, których te dane dotyczą. Gwarant i Zleceniodawca są uprawnieni do przetwarzania zgromadzonych danych osobowych.

§ 8

Stwierdzenie niewypłacalności Zleceniodawcy, o której mowa w § 1, następuje w trybie art. 13 ustawy.

§ 9

Gwarancja wygasa przed upływem terminu, o którym mowa w § 4 ust. 1⁽⁸⁾:

- 1) z chwilą wypłaty przez Gwaranta całej Sumy Gwarancji;
- 2) z dniem, w którym decyzja Marszałka Województwa o zakazie wykonywania przez Zleceniodawcę działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych stała się ostateczna, z zastrzeżeniem obowiązku realizacji zobowiązań Gwaranta wynikających z Gwarancji, dotyczących umów zawartych z podróżnymi przez Zleceniodawcę w okresie obowiązywania Gwarancji, w szczególności określonych w art. 18–21 ustawy.

§ 10

1. Prawa z Gwarancji nie podlegają przeniesieniu⁽⁹⁾.
2. Podstawą do wydania dyspozycji wypłaty z Gwarancji, o której mowa w § 6, jest wyłącznie oryginał Gwarancji lub jej kopia poświadczona za zgodność z oryginałem przez adwokata, radcę prawnego lub notariusza.

§ 11

Rozróżnienie wykonywanej działalności objętej Gwarancją:

.....

 zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy.

§ 12

W ramach prowadzonej działalności objętej Gwarancją Zleceniodawca pobiera przedpłaty/nie pobiera przedpłat* w terminach i wysokości: zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy.

§ 13

1. Alarmowy numer telefonu Gwaranta do bezpośredniego kontaktu z Marszałkiem Województwa w przypadku wystąpienia zdarzenia objętego przedmiotem Gwarancji, numer faksu, adres e-mail
2. W przypadku zmiany informacji, o których mowa w ust. 1, Gwarant jest zobowiązany niezwłocznie poinformować o tej zmianie Marszałka Województwa.

§ 14

W sprawach nieuregulowanych w Gwarancji mają zastosowanie w szczególności przepisy:

- 1) ustawy z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 2324 ze zm.)³⁶⁵;
- 2) ustawy z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.).

§ 15

Gwarancję sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla Marszałka Województwa, Zleceniodawcy i Gwaranta.

.....
 (podpis zleceniodawcy)

.....
 (podpis gwaranta)

* Niepotrzebne skreślić.

³⁶⁵ W przypadku gwarancji ubezpieczeniowej pkt 1 jest pominięty.

(1) Gwarant

Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych ani rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z 27.12.2017 r. w sprawie wzorów umowy o turystyczny rachunek powierniczy, formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych³⁶⁶ nie ustalają, jakie banki i zakłady ubezpieczeń mogą udzielać gwarancji turystycznych. Tym samym każdy bank i ubezpieczyciel może udzielić takiej gwarancji, o ile ma to w swoim zakresie działania.

Natomiast wątpliwości co do możliwości udzielenia gwarancji według wprowadzonego wzoru mogą być po stronie banków ze względu na to, że ustawa nakłada na gwaranta jeszcze inne obowiązki poza wypłatą sumy gwarantowanej, które nie należą do czynności wykonywanych przez banki.

(2) Data udzielenia gwarancji

Pierwsza gwarancja powinna być udzielona przed wpisem przedsiębiorcy turystycznego do rejestru. Wynika to z art. 24 ust. 2 u.i.t.u.t., według którego do wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorca turystyczny dołącza poświadczoną za zgodność z oryginałem przez adwokata, radcę prawnego lub notariusza kopię lub oryginał gwarancji. Gwarant może także zażądać, aby po dokonaniu wpisu przedsiębiorca turystyczny złożył mu kopię zaświadczenia o wpisie do rejestru w formie papierowej lub elektronicznej.

Kolejne gwarancje są udzielane w czasie wykonywania działalności przez przedsiębiorcę turystycznego.

Organizatorzy turystyki oraz przedsiębiorcy ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych są obowiązani składać marszałkowi województwa oryginały lub poświadczone za zgodność z oryginałem przez adwokata, radcę prawnego lub notariusza kopie posiadanego zabezpieczenia finansowego nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania poprzedniej gwarancji (art. 7 ust. 1 pkt 2 u.i.t.u.t.). Ze względu na brak odmiennych postanowień jest to 14 dni kalendarzowych.

Przed wystawieniem kolejnej gwarancji gwarant powinien sprawdzić, czy przedsiębiorca nie został wykreślony z rejestru lub czy nie jest objęty zakazem wykonywania działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych. Nie jest bowiem dopuszczalne udzielenie gwarancji na zlecenie takiego przedsiębiorcy. Ponieważ ewidencja jest jawna, w tym

³⁶⁶ Dz.U. poz. 2497.

celu, na podstawie art. 29 ust. 1 u.i.t.u.t., bank może sam zwrócić się o udzielenie informacji objętych wpisem przez złożenie zapytania w odniesieniu do konkretnych przedsiębiorców turystycznych. Może także zażądać, aby przedsiębiorca dostarczył zaświadczenie wydane w postaci papierowej lub elektronicznej przez marszałka województwa potwierdzające, że jest wpisany do rejestru i nie zakazano mu prowadzenia działalności ani jej nie zawieszono (art. 24 ust. 5 i 9 u.i.t.u.t.).

Taką samą moc jak zaświadczenie ma wydruk aktualnych informacji o przedsiębiorcach turystycznych wpisanych do ewidencji, sporządzony z wykorzystaniem funkcjonalności udostępnionej w systemie teleinformatycznym obsługującym ewidencję, jeżeli zawiera:

- 1) adres strony internetowej, na której zamieszczane są aktualne informacje o przedsiębiorcach turystycznych wpisanych do ewidencji (art. 24 ust. 10 u.i.t.u.t.);
- 2) identyfikator pozwalający na potwierdzenie faktu sporządzenia tego wydruku przy użyciu funkcjonalności udostępnionej w systemie teleinformatycznym obsługującym ewidencję oraz prawdziwości danych zawartych w tym wydruku w czasie jego sporządzenia.

(3) Podmiot, za który jest udzielana gwarancja – zleceniodawca

Gwarancja jest udzielana za przedsiębiorcę turystycznego, który ma zamiar złożyć wniosek o wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych lub jest już wpisany do takiego rejestru i wnosi o udzielenie kolejnej gwarancji. Musi on być również zleceniodawcą. Wynika to jednoznacznie z wzorców gwarancji. Tym samym niedopuszczalne jest udzielenie gwarancji na zlecenie osoby trzeciej.

(4) Wskazanie zabezpieczonego rezultatu

Gwarant zobowiązuje się, na wypadek niewypłacalności Zleceniodawcy, zapłacić beneficjentowi gwarancji bezwarunkowo i niezwłocznie kwoty z tytułów określonych w § 1 gwarancji. Gwarancja turystyczna nie może być udzielona jako warunkowa.

Gwarancja obejmuje także należności powstałe w wyniku umyślnego działania lub zaniechania, lub na skutek rażącego niedbalstwa zleceniodawcy lub osób działających w jego imieniu (§ 5).

(5) Beneficjent gwarancji

Beneficjentem gwarancji jest:

- 1) marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy;
- 2) każdy podróżny, który zawarł umowę ze zleceniodawcą, w okresie obowiązywania gwarancji.

(6) Suma gwarancyjna

Minimalna wysokość sumy gwarancyjnej ustalona została w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 27.12.2017 r. w sprawie minimalnej wysokości sumy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej wymaganej w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych³⁶⁷. Podstawą jej wyliczenia jest roczny przychód z tytułu wykonywanej działalności.

W zleceniu udzielenia gwarancji bankowej oraz we wniosku o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowej zleceniodawca podaje wysokość wnioskowanej sumy gwarancyjnej oraz wysokość rocznego przychodu z tytułu wykonywanej działalności, a także dołącza dokumenty, które umożliwią gwarantowi weryfikację sumy gwarancyjnej. Wyliczenie wysokości sumy gwarancyjnej jest obowiązkiem gwaranta (§ 3 ust. 2 formularza gwarancji wprowadzonego powyższym rozporządzeniem).

(7) Data ważności gwarancji

Ani z przepisów ustawy, ani z formularza gwarancji nie wynika wprost, że gwarancja nie może być udzielona na okres dłuższy niż rok.

Wziąwszy jednak pod uwagę, że podstawą wyliczenia sumy gwarancyjnej są deklarowane roczne przychody z tytułu działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych i ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych, należy uznać, że gwarancja może być udzielona na okres roku.

Gwarancja obejmuje ochroną wszystkie umowy o udział w imprezie turystycznej w rozumieniu art. 4 pkt 3 u.i.t.u.t. oraz umowy o powiązane usługi turystyczne w rozumieniu art. 4 pkt 5 u.i.t.u.t., zawarte przez zleceniodawcę z podróżnymi w okresie obowiązywania gwarancji, chociażby ich wykonanie nie nastąpiło w tym okresie.

(8) Wygaśnięcie gwarancji

Gwarancja wygasa przed upływem terminu, o którym mowa w § 4 ust. 1 powyższego rozporządzenia:

- 1) z chwilą wypłaty przez gwaranta całej sumy gwarancji;
- 2) z dniem, w którym decyzja marszałka województwa o zakazie wykonywania przez zleceniodawcę działalności objętej wpisem do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych stała się ostateczna, z zastrzeżeniem obowiązku realizacji zobowiązań gwaranta wynikających z gwarancji, dotyczących umów zawartych z podróżnymi

³⁶⁷ Dz.U. z 2021 r. poz. 1357.

przez zleceniodawcę w okresie obowiązywania gwarancji, w szczególności określonych w art. 18–21 u.i.t.u.t.

(9) Zastrzeżenie dotyczące przelewu praw z gwarancji

Z uwagi na zabezpieczony rezultat gwarancja zabezpieczająca pokrycie roszczeń z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania biura turystycznego jako organizatora turystyki jest nieprzenośna.

14.1.3. Wypłaty z gwarancji w związku z działalnością wykonywaną przez organizatorów turystyki lub przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych

Obowiązek świadczenia przez gwaranta powstaje w wypadku niewypłacalności Zleceniodawcy. Stwierdzenie niewypłacalności następuje w trybie art. 13 u.i.t.u.t.

Na podstawie art. 13 ust. 1 u.i.t.u.t. w przypadku niewypłacalności organizator turystyki lub przedsiębiorca ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych przekazuje właściwemu marszałkowi województwa:

- 1) oświadczenie o brzmieniu ustalonym w art. 13 ust. 1 pkt 1 u.i.t.u.t., w którym stwierdza, że z powodu niewypłacalności nie jest w stanie wywiązać się z umów;
- 2) wykaz umów, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane; do wykazu umów dołącza się informację zawierającą imiona i nazwiska oraz numery telefonów kontaktowych podróźnych objętych tymi umowami;
- 3) dane kontaktowe pilota wycieczek lub osoby reprezentującej przedsiębiorcę turystycznego, którzy sprawują opiekę nad podróźnymi, o ile taki pilot lub taka osoba zostali wyznaczeni.

Dokumenty powyższe marszałek województwa niezwłocznie przekazuje gwarantowi (art. 13 ust. 3 u.i.t.u.t.).

Wykorzystanie gwarancji może nastąpić przez:

- 1) wypłatę zaliczki na pokrycie kosztów kontynuacji imprezy turystycznej lub kosztów powrotu podróźnych do kraju – po otrzymaniu każdorazowej dyspozycji marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki;
- 2) przyjmowanie zgłoszeń od podróźnych, którym nie zwrócono wpłat za imprezę turystyczną lub kosztów powrotu do kraju, w przypadku samodzielnej organizacji tego powrotu przez podróźnych (art. 16 u.i.t.u.t.).

Wypłata zaliczki musi nastąpić bezwarunkowo, niezwłocznie, nie później jednak **niż w terminie** 3 dni roboczych od dnia otrzymania dyspozycji (art. 15 ust. 1 u.i.t.u.t.). Ponieważ ustawa nie określa sposobu jego obliczania, stosuje się przepisy Kodeksu

Zatem jeśli w gwarancji poddanej URDG 758 ma być wprowadzonych kilka zmian, to w wypadku gdy zmiany te muszą być wprowadzone tylko razem, bezpieczniej jest dokonać poszczególnych zmian w odrębnych aneksach. Jeżeli zostaną wprowadzone jednym dokumentem, zostaną potraktowane jako jedna zmiana i zaakceptowanie przez beneficjenta tylko kilku z nich spowoduje, że cały aneks należy uznać za odrzucony.

Zawarty w zmianie warunek stwierdzający, że zmiana nabiera mocy, jeśli w określonym czasie nie zostanie odrzucona, nie ma znaczenia prawnego.

7. Przeniesienie praw z gwarancji i przeniesienie wpływów

Gwarancja przenośna oznacza gwarancję, która może być udostępniona przez gwaranta nowemu beneficjentowi („cesjonariuszowi”) na wniosek istniejącego beneficjenta („cedenta”). Jak stanowi art. 33 URDG 758, gwarancja jest przenośna jedynie wówczas, gdy wyraźnie stanowi, że jest „przenośna”, i w takim przypadku może być przeniesiona więcej niż raz na pełną kwotę dostępną w momencie przeniesienia. Nowy beneficjent nabywa gwarancję ze wszystkimi zmianami, na które beneficjent-cedent i gwarant wyrazili zgodę w dacie przeniesienia. Dla skuteczności przeniesienia gwarancji cedent musi dostarczyć gwarantowi podpisane oświadczenie, że nowy beneficjent nabył prawa i obowiązki beneficjenta-cedenta wynikające ze źródłowego stosunku umownego. Na podstawie postanowień URDG 758 nie ma zatem możliwości przeniesienia gwarancji bez wierzytelności, którą zabezpiecza.

Niezależnie od tego, czy gwarancja stanowi, że jest przenośna, czy też nie, oraz zgodnie z przepisami prawa, które ma zastosowanie, beneficjent może przenieść jakiegokolwiek wpływy, do których może być lub może stać się upoważniony w ramach gwarancji. Gwarant jednak nie będzie zobowiązany zapłacić cesjonariuszowi tych wpływów, chyba że sam wyrazi na to zgodę. Przy cesji wpływów nie następuje bowiem zmiana beneficjenta gwarancji.

8. Roszczenia z gwarancji

8.1. Żądanie zapłaty

8.1.1. Definicja żądania zapłaty

Żądanie zapłaty oznacza podpisany przez beneficjenta dokument z żądaniem wypłaty w ramach gwarancji. Przy czym zgodnie z art. 2 URDG 758 słowo „podpisany” oznacza, że żądanie powinno być podpisane przez wystawcę albo w jego imieniu: podpisem elektronicznym albo podpisem odręcznym, faksymile, podpisem perforowanym, pieczęcią, symbolem albo innym sposobem mechanicznym.

8.1.2. Osoba uprawniona do zgłoszenia żądania zapłaty

Zgodnie z treścią URDG 758 osobą uprawnioną do zgłoszenia żądania zapłaty jest beneficjent gwarancji albo osoba działająca w jego imieniu.

8.1.3. Żądanie częściowe i żądania wielokrotne

Według art. 17 URDG 758 żądanie może być złożone na mniejszą kwotę niż pełna kwota dostępna. Jest to wówczas żądanie częściowe. Beneficjent może składać więcej niż jedno żądanie, tzw. żądania wielokrotne, jednak ich suma nie może przekroczyć sumy gwarancyjnej. Umieszczenie w gwarancji klauzuli „żądania wielokrotne zabronione” lub podobnej oznacza, że może zostać złożone tylko jedno żądanie na całość albo część kwoty dostępnej.

Jeśli gwarancja stanowi, że może zostać złożone tylko jedno żądanie i żądanie takie zostało odrzucone, to kolejne żądanie może zostać złożone w terminie wygaśnięcia gwarancji albo przed jego upływem (art. 17 lit. e URDG 758). Wynika to z art. 18 lit. a URDG 758, który stanowi, że złożenie żądania, które nie jest żądaniem zgodnym, lub wycofanie żądania nie uchyla ani nie narusza prawa do złożenia innego żądania w terminie, niezależnie od tego, czy gwarancja zakazuje składania częściowych albo wielokrotnych żądań.

8.1.4. Forma żądania zapłaty i jego przekazania

Jak stanowi art. 14 URDG 758, żądanie zapłaty zgłoszone w ramach gwarancji może być złożone w formie papierowej lub elektronicznej.

Jeśli w gwarancji wskazano, że żądanie zapłaty ma być złożone w formie elektronicznej, gwarancja musi określać format, system używany do przekazywania danych oraz adres elektroniczny do dostarczenia żądania zapłaty. Jeśli gwarancja tego nie wskazuje, dokument może zostać zaprezentowany w każdym formacie elektronicznym, który umożliwia jego uwiarygodnienie, albo w formie papierowej. Dokument elektroniczny, który nie może zostać uwiarygodniony, uważa się za niezaprezentowany. Podczas korzystania z systemu SWIFT, określając konkretny typ wiadomości, np. MT799, spełniany jest wymóg określenia formatu⁴¹⁰.

Z kolei gdy w gwarancji wskazano, że żądanie zapłaty ma być złożone w formie papierowej, przy użyciu określonego sposobu dostarczenia, ale nie wyklucza się wyrażnie innego sposobu dostarczenia, użycie innego sposobu dostarczenia przez pre-

⁴¹⁰ G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 272.

zentującego będzie skuteczne, jeśli beneficjent otrzyma żądanie zapłaty w miejscu i czasie wskazanym w art. 14 lit. a URDG 758. „Sposób dostarczenia” nie odnosi się do postaci dokumentów (np. na papierze lub elektronicznej), ale do sposobu, w jaki mają być przekazane do gwaranta. Gwarancja może określić szczególny sposób doręczenia żądania zapłaty sporządzonego w formie pisemnej, np. przez wskazanie, że ma być wysłane kurierem lub dostarczone na adres oddziału gwaranta, bądź przez wskazanie, że nie może być wysłane pocztą lub że ma być dostarczone tylko w jednym z wymienionych trybów. Gdy będzie wskazany szczególny sposób dostarczenia żądania zapłaty, jednak nie będą wyraźnie wykluczone inne sposoby dostarczenia, wówczas inny sposób prezentacji będzie zgodną prezentacją, pod warunkiem że żądanie zapłaty wpłynie do gwaranta przed wygaśnięciem gwarancji i w miejscu prezentacji⁴¹¹.

Jeżeli w gwarancji nie wskazano, czy prezentacja ma być dokonana w formie papierowej, czy elektronicznej, każda prezentacja powinna być dokonana w formie papierowej.

8.1.5. Termin i miejsce złożenia żądania zapłaty

Żądanie zapłaty należy złożyć przed wygaśnięciem gwarancji, tzn. w dniu wygaśnięcia lub przed tym dniem. Beneficjent może przedstawić żądanie wypłaty z gwarancji, począwszy od chwili jej wystawienia lub od późniejszej chwili, ewentualnie zdarzenia wskazanego w gwarancji (art. 14 lit. a ppkt i URDG 758).

Żądanie zapłaty oraz wymagane dokumenty powinny być złożone w miejscu wystawienia gwarancji albo w innym miejscu wskazanym w gwarancji. Przedłożenie żądania zapłaty po jej wygaśnięciu lub w niewłaściwym miejscu spowoduje, że żądanie zostanie odrzucone przez gwaranta.

8.2. Dokumenty roszczeniowe

Podstawowym dokumentem, który musi być złożony gwarantowi, jest żądanie zapłaty.

Oprócz żądania zapłaty beneficjent musi złożyć (art. 15 URDG 758):

- 1) inne dokumenty wymienione w gwarancji, np. zaświadczenie stwierdzające, że roboty budowlane nie zostały wykonane lub są wadliwe, albo prawomocne orzeczenie sądu lub orzeczenia arbitrażowe rozstrzygające spór między beneficjentem a podmiotem, za który gwarancja została udzielona⁴¹², oraz

⁴¹¹ G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 290.

⁴¹² G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 102.

- 2) w każdym przypadku jego oświadczenie, w którym wskaże, na czym polega niewywiązanie się przez zleceniodawcę z jego zobowiązań w ramach gwarancji.

W oświadczeniu wystarczające będą tylko ogólne stwierdzenia, bez potrzeby uzasadniania przez beneficjenta swojego roszczenia lub dostarczania drobiazgowych, technicznych szczegółów, chyba że wymóg taki został wskazany w gwarancji⁴¹³. W treści gwarancji mogą być przykładowo zawarte oświadczenia w brzmieniu: „zleceniodawca nie wykonał w terminie swoich zobowiązań wynikających ze źródłowego stosunku umownego”, „wykonanie kontraktu nie zostało zakończone w terminie”, „towary nie zostały dostarczone w ilości określonej w umowie”, „roboty zostały wykonane wadliwie” lub „zleceniodawca nie wykonał swoich umownych zobowiązań płatniczych”⁴¹⁴. Oświadczenie to może być zawarte w żądaniu lub w oddzielnym, podpisanym dokumencie towarzyszącym żądaniu bądź też identyfikującym to żądanie beneficjenta.

Jak stanowi art. 15 lit. c URDG 758, dołączenie do żądania zapłaty oświadczenia nie jest wymagane jedynie wówczas, gdy gwarancja wymóg ten wyraźnie wyłącza, np.: „Oświadczenie pomocnicze zgodne z artykułem 15 [(a)] [(b)] jest wyłączone”. Jeżeli gwarancja nie zawiera ani klauzuli wymagającej dołączenia do żądania zapłaty oświadczenia, ani klauzuli zezwalającej na nieskładanie oświadczenia, beneficjent musi złożyć oświadczenie. Milczenie gwarancji oznacza bowiem, że ma zastosowanie art. 15 lit. a URDG 758, który wymaga dołączenia oświadczenia.

Klauzula o wyłączeniu warunku dołączenia oświadczenia może być modyfikowana przez wprowadzenie do treści gwarancji tylko pewnych ograniczeń, np. gwarancja może określić, że stwierdzenie, iż naruszenie zostało popełnione, nie musi wskazywać na charakter naruszenia⁴¹⁵.

Zgodnie z art. 15 lit. d URDG 758 ani żądanie zapłaty, ani oświadczenie nie może nosić daty wcześniejszej niż data, od której beneficjent jest upoważniony do prezentowania żądania, czyli dnia wejścia w życie gwarancji. Każdy inny dokument niż żądanie oraz oświadczenie, np. faktura, dokument przewozowy, może być opatrzony datą wcześniejszą. Ani żądanie, ani oświadczenie, ani też żaden inny dokument nie może nosić daty późniejszej niż data jego prezentacji gwarantowi.

⁴¹³ Załącznik do URDG 758 „Fakultatywne klauzule do zastosowania we wzorze gwarancji płatnej na żądanie”.

⁴¹⁴ Załącznik do URDG 758 „Fakultatywne klauzule do zastosowania we wzorze gwarancji płatnej na żądanie”.

⁴¹⁵ G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 107.

8.3. Badanie żądania zapłaty

Po wpływie żądania zapłaty oraz dokumentów roszczeniowych gwarant niezwłocznie informuje o tym osobę, która zleciła wystawienie gwarancji. Jeśli prezentacja żądania nie wskazuje, że ma ono zostać uzupełnione później, gwarant w ciągu 5 dni roboczych po dniu prezentacji zbada żądanie i ustali, czy jest ono żądaniem zgodnym. Okresu tego nie skraca lub w żaden sposób nań nie wpływa wygaśnięcie gwarancji w dniu albo po dacie prezentacji. Jeśli prezentacja wskazuje jednak, że ma być uzupełniona później, nie ma potrzeby badania jej do czasu uzupełnienia (art. 20 lit. a URDG 758). Według art. 2 URDG 758 dzień roboczy oznacza dzień, w którym miejsce prowadzenia działalności, gdzie wykonywane są czynności podlegające URDG, jest regularnie otwarte dla wykonywania tego rodzaju czynności.

Gwarant, badając złożone w ramach prezentacji dokumenty, opiera się wyłącznie na ich cechach zewnętrznych i ustala, czy prezentacja wydaje się prezentacją zgodną. Żądanie zapłaty będzie zgodne, jeżeli jest zgodne z: warunkami tej gwarancji, URDG, o ile nie stoją one w sprzeczności z warunkami gwarancji oraz – w przypadku braku odpowiednich postanowień w gwarancji lub Jednolitych Regulach – z międzynarodową, standardową praktyką w zakresie gwarancji płatnych na żądanie. Dane w wymaganych dokumentach nie muszą być identyczne, ale nie powinno być sprzeczności między danymi w jednym dokumencie a danymi w jakimkolwiek innym wymaganym dokumencie lub w gwarancji. Należy przy tym podkreślić, że zgodnie z art. 6 URDG 758 gwarant zajmuje się jedynie prezentowanymi mu dokumentami, a nie towarami, usługami lub wykonaniem, do których dokumenty mogą się odnosić. Szczegółowe zasady badania dokumentów określa art. 19 URDG 758.

Z postanowień art. 19 URDG 758 wynikają następujące zasady badania prezentowanych w ramach żądania dokumentów⁴¹⁶:

- 1) badanie musi być przeprowadzone przez samego gwaranta;
- 2) gwarant przeprowadza badanie wyłącznie na podstawie dokumentów;
- 3) badanie dokumentów musi być przeprowadzone zgodnie z wymaganymi zasadami i standardami zawodowymi i tylko wówczas gwarant nie ponosi odpowiedzialności, jeśli okaże się, że dokument został sfalszowany lub wydany bez upoważnienia.

Żądanie jest żądaniem niezgodnym, jeśli (art. 17 lit. e URDG 758):

- 1) jest na kwotę większą niż kwota dostępna w ramach gwarancji lub
- 2) oświadczenie beneficjenta lub jakiegokolwiek inne dokumenty wymagane w gwarancji wskazują kwoty, których suma jest mniejsza niż żądana kwota; jeżeli jednak oświadczenie beneficjenta lub jakiegokolwiek inny dokument wskazuje kwotę, która jest większa niż kwota żądana, nie czyni to żądania niezgodnym.

⁴¹⁶ G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 317 i 318.

Gdy dokumenty nie odpowiadają warunkom gwarancji, ich prezentacja jest niezgodna, nawet jeżeli brak zgodności nie ma praktycznego znaczenia. Jeśli np. gwarancja wymaga przedstawienia dokumentu wykazującego nadanie przesyłki w określonym terminie, prezentacja dokumentu wykazującego nadanie przesyłki następnego dnia tego samego miesiąca powoduje, że prezentacja jest niezgodna, nawet jeśli opóźnienie takie nie miało żadnych negatywnych konsekwencji handlowych. Ścisłe przestrzeganie nie oznacza dosłownego przywiązania do każdego szczegółu, zwłaszcza stosowanie ogólnie przyjętych skrótów, takich jak „Ltd.” zamiast „Limited” oraz „Co.” zamiast „Company”, nie czyni dokumentu niezgodnym. Podobnie błąd ortograficzny lub gramatyczny niewpływający na znaczenie słowa nie stanowi rozbieżności⁴¹⁷.

Przy badaniu żądania zapłaty gwarant musi zachować należyłą staranność. Jednocześnie URDG 758 wyłącza odpowiedzialność gwaranta w sytuacjach określonych w art. 27, 28 i 29, z zastrzeżeniem jednak art. 30.

Stosownie do postanowień art. 27 i 28 URDG 758 gwarant nie przyjmuje zobowiązań ani nie ponosi odpowiedzialności za:

- 1) formę, wystarczalność, dokładność, autentyczność, fałszerstwo lub skutek prawny jakiegokolwiek podpisu lub dokumentu, który został mu przedstawiony;
- 2) ogólne lub szczegółowe oświadczenia złożone bądź naniesione na dokument, który został mu przedstawiony;
- 3) opis, ilość, wagę, jakość, stan, opakowanie, dostawę, wartość lub istnienie towarów, usług lub innych świadczeń lub danych reprezentowanych przez dokument lub odnoszących się do dokumentu, który został mu przedstawiony, lub
- 4) dobrą wiarę, działania, zaniechania, wypłacalność, działalność lub reputację jakiegokolwiek osoby wystawiającej lub przywołanej w każdym innym charakterze w jakimkolwiek dokumencie, który został mu przedstawiony;
- 5) konsekwencje opóźnienia, zagubienia w drodze, zniekształcenia lub inne błędy powstające w trakcie przekazywania jakiegokolwiek dokumentu, jeśli dokument ten jest przekazywany lub wysyłany zgodnie z wymogami określonymi w gwarancji albo jeśli gwarant mógł sam dokonać wyboru usługi doręczenia wobec braku zlecenia w tej mierze;
- 6) błędy w tłumaczeniu lub interpretację warunków technicznych i może przekazać całość lub część tekstu gwarancji bez tłumaczenia.

Gwarant, korzystając z usług innej strony w celu wykonania dyspozycji osoby, na zlecenie której jest wystawiana gwarancja, czyni to na rachunek i ryzyko tej osoby (art. 29 URDG 758).

⁴¹⁷ G. Affaki, R. Goode, *Guide to ICC...*, s. 319.

Jednakże zgodnie z art. 30 URDG 758, gwaranci i strony zlecające nie będą zwolnieni z zobowiązań ani odpowiedzialności na warunkach zawartych w wyżej powołanych art. 27, 28 i 29 URDG 758, jeżeli okazałyby się, że działali w złej wierze.

9. Zapłata sumy gwarancyjnej lub odmowa zapłaty

Kiedy gwarant ustali, że żądanie jest zgodne, powinien dokonać wypłaty (art. 20 lit. b URDG 758). Przy tym kopię zgodnego żądania i wszelkich związanych z nim dokumentów przekaże niezwłocznie osobie, która zleciła wystawienie gwarancji. Jednak osoba ta nie może wstrzymać płatności lub pokrycia wypłaty na czas takiego przekazywania.

Jeżeli według gwaranta żądanie zapłaty jest żądaniem niezgodnym, może on, według swego wyboru, odrzucić je lub zwrócić się o zniesienie zastrzeżeń do osoby, która zleciła wystawienie gwarancji (art. 24 lit. a URDG 758).

Wypłata żądania, które nie jest żądaniem zgodnym, nie uchyla wymogu zgodności innych żądań (art. 18 lit. b URDG 758).

W wypadku gdy gwarant odrzuci żądanie zapłaty, musi powiadomić o tym beneficjenta, jak tego wymaga art. 24 lit. d URDG 758. Powiadomienie powinno stwierdzać, że gwarant odrzuca żądanie, oraz musi wskazywać każdą niezgodność, z powodu której gwarant odrzuca to żądanie. Powiadomienie takie musi być wysłane niezwłocznie, ale nie później niż do zamknięcia piątego dnia roboczego następującego po dniu prezentacji. Nieprzestrzeganie tej zasady przez gwaranta pozbawia go prawa do twierdzenia, że żądanie i wszelkie związane z nim dokumenty nie stanowią zgodnego żądania.

Przepis art. 23 URDG 758 zezwala na umieszczenie przez beneficjenta w treści żądania zapłaty alternatywnego dla wypłaty wniosku o przedłużenie terminu wygaśnięcia. W wypadku gdy żądanie jest zgodne, gwarant może zawiesić płatność na okres nieprzekraczający 30 dni kalendarzowych następujących po dniu otrzymania żądania. O zawieszeniu płatności gwarant niezwłocznie informuje osobę, która zleciła wystawienie gwarancji. Jeżeli w ciągu 30 dni gwarant otrzyma zlecenie wydłużenia terminu ważności gwarancji, żądanie wypłaty uznaje się za wycofane. W razie niezłożenia takiego zlecenia żądanie zostanie zapłacone bez potrzeby przedstawiania kolejnego żądania. Jednak gwarant może odmówić przedłużenia terminu ważności gwarancji, nawet jeśli otrzymał takie zlecenie, i wówczas musi dokonać zapłaty. O decyzji przedłużenia albo dokonania zapłaty gwarant niezwłocznie informuje osobę, od której otrzymał zlecenie.

W książce w sposób kompleksowy i praktyczny zaprezentowano zagadnienia dotyczące gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych oraz akredytywy *standby*. Czytelnik znajdzie w niej przykłady zlecenia gwarancji, regwarancji, wzory umów przelewu wiarygodności z gwarancji i otwartych akredytyw *standby*.

Omówione zostały również gwarancje przewidziane przez przepisy szczególne, takie jak: przetargowe, celne, podatkowe, dotyczące branży turystycznej, gier hazardowych, transportu drogowego i domów maklerskich oraz wiele innych. Szczególnie obszernie zostały poruszone kwestie gwarancji składanych w ramach zamówień publicznych w tym przetargowych (wadialnych), z uwzględnieniem ustawy z 11.09.2019 r. – Prawo zamówień publicznych. Zamieszczono także przykłady takich gwarancji. Książka zawiera również aktualne tezy orzeczeń sądów i Krajowej Izby Odwoławczej.

Nowe wydanie zostało znacząco rozszerzone, zmienione i uaktualnione. Uwzględnia zmiany w przepisach prawnych oraz najnowsze orzecznictwo.

Publikacja przeznaczona jest głównie dla pracowników banków i ubezpieczycieli, podmiotów zlecających udzielenie gwarancji lub otwarcie akredytywy *standby* oraz wszystkich podmiotów będących ich beneficjentami, w tym podmiotów organizujących przetargi w ramach zamówienia publicznego oraz podmiotów przystępujących do nich.

Izabela Heropolitańska – wieloletni pracownik Banku Polska Kasa Opieki SA; wykładowca w Akademii Wiedzy Użytecznej LeoPard, Międzynarodowej Szkole Bankowości i Finansów, ICC Polska, Bankowym Ośrodku Doradztwa i Edukacji, na studiach podyplomowych w Szkole Głównej Handlowej i na Uczelni Łazarskiego; wieloletni członek zarządu Fundacji na Rzecz Kredytu Hipotecznego; wieloletni arbiter Sądu Polubownego przy Związku Banków Polskich; rzeczoznawca i konsultant z zakresu prawa wekslowego, gwarancji bankowych i prawnych zabezpieczeń.

Barbara Andrzejuk – wieloletni wykładowca z zakresu wszystkich form rozliczeń międzynarodowego obrotu towarowo-usługowego m.in. na Uniwersytecie Warszawskim, w Międzynarodowej Szkole Bankowości i Finansów, Polskim Komitecie Narodowym Międzynarodowej Izby Handlowej ICC Polska, Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Warszawie; opracowała tłumaczenia z angielskiego wielu procedur Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu; wieloletni członek ICC Polska, przez kilka lat pełniąca też funkcję członka zarządu.

9 788383 283449 W04P01

ISBN 978-83-8328-344-9

9 788383 283449

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

249 Zł (W TYM 5% VAT)